

Հավելված
Հայաստանի Հանրապետության
Ազգային ժողովի խորհրդի
2017 թվականի դեկտեմբերի 27-ի թիվ 044-L որոշման

(առ Ազգային ժողովի խորհրդի 2021 թվականի օգոստոսի 18-ի ԱԺԽՈ-001-L որոշմամբ հաստատված փոփոխություններով և լրացումներով)

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ
ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԿԱՐԳ**

1. Սույն կարգը սահմանում է «Զանգվածային լրատվության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված լրատվական գործունեություն իրականացնող լրագրողի (այսուհետ՝ լրագրող)՝ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում (այսուհետ՝ Ազգային ժողով) հավատարմագրման հետ կապված հարաբերությունները:

2. Լրագրողների հավատարմագրումն Ազգային ժողովում իրականացվում է «Զանգվածային լրատվության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին և սույն կարգին համապատասխան:

Հավատարմագրված լրագրողի գործունեությունն Ազգային ժողովի տարածքում կարգավորվում է «Զանգվածային լրատվության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, սույն կարգով և այլ իրավական ակտերով՝ խոսքի ազատության ապահովման նպատակով և միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին համապատասխան:

3. Ազգային ժողովի հերթական նստաշրջանն սկսվելուց առնվազն քսան օր առաջ Ազգային ժողովի պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակվում է հայտարարություն հավատարմագրումն սկսելու մասին:

Հայտարարության մեջ նշվում է դիմումների ներկայացման վերջնաժամկետը:

4. Ազգային ժողովի աշխատակազմը (այսուհետ՝ Աշխատակազմ) լրագրողի հավատարմագրումը կատարում է դիմումն ստանալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում:

Հավատարմագրման գործընթացն ավարտվում է Ազգային ժողովի հերթական նստաշրջանն սկսվելուց առնվազն երեք օր առաջ:

(փոփ. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-L)

5. Լրագրողին հավատարմագրելու նպատակով լրատվական գործունեություն իրականացնողը գրավոր դիմում է ներկայացնում Աշխատակազմի ղեկավարին՝ ներկայացնելով՝

1) լրատվական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը, կազմակերպական-իրավական ձևը, գտնվելու վայրի հասցեն, իսկ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ ազգանունը, անունը, հայրանունը (եթե հայրանունը նշված է

անձնագրում), հանրային ծառայության համարանիշը և մշտական բնակության վայրի հասցեն.

2) հավատարմագրման ներկայացվող լրագրողի ազգանունը, անունը, հայրանունը (եթե հայրանունը նշված է անձնագրում), զբաղեցրած հաստիքը, հանրային ծառայության համարանիշը և բնակության վայրի հասցեն.

(լր. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

3) զանգվածային լրատվության այն միջոցի (միջոցների) անվանումը, որը (որոնք) պետք է ներկայացնի հավատարմագրված լրագրողը.

4) հավատարմագրման ներկայացվող լրագրողի անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը (անձնագիր, նույնականացման քարտ) և երկու լուսանկար (3x4 չափսի).

5) լրատվական գործունեություն իրականացնողի և լրագրողի էլեկտրոնային փոստի հասցեները, հեռախոսահամարներն.

(փոփ. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

6) հավատարմագրման ժամկետը, եթե այն նախատեսվում է մեկ նստաշրջանից պակաս ժամկետով:

6. Օտարերկրյա պետության օրենսդրության հիման վրա գործող լրատվական գործունեություն իրականացնողի ներկայացուցիչը հավատարմագրման համար սույն կարգի 5-րդ կետով նախատեսված դիմումին կից պետք է ներկայացնի նաև Հայաստանի Հանրապետությունում լրագրողի հավատարմագրման՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության տված վկայականի պատճենը:

7. Օտարերկրյա պետության օրենսդրության հիման վրա գործող լրատվական գործունեություն իրականացնողի ներկայացուցիչ լրագրողի համար Հայաստանի Հանրապետության հավատարմագրում չի պահանջվում, եթե Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սահմանված կարգով գործում է տվյալ լրատվական գործունեություն իրականացնողի առանձնացված ստորաբաժանումը, որի անունից ներկայացվել է հավատարմագրման դիմումը:

Դիմումները կարող են ներկայացվել նաեւ էլեկտրոնային եղանակով՝ www.e-parliament.am կայքի միջոցով, եթե կայքում գործում է լրագրողների հավատարմագրման էլեկտրոնային դիմումներ ներկայացնելու համակարգը:

8. Ազգային ժողովում կարող են հավատարմագրվել Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում հաշվառված՝ 1000 և ավելի տպաքանակ ունեցող օրաթերթերի, ամսագրերի և շաբաթաթերթերի, օրական 2000 և ավելի այցելու (հավատարմագրման դիմումի օրվան նախորդող երեք ամիսներից մեկի (դիմողի ընտրությամբ) այցելությունների միջին ցուցանիշը) ունեցող և առնվազն շաբաթը մեկ անգամ թարմացվող ինտերնետային լրատվության միջոցների, լրատվական գործակալությունների, ռադիոընկերությունների, հեռուստաընկերությունների և Երևան քաղաքում թղթակցական կետեր ունեցող օտարերկրյա հեռուստաընկերությունների և

ռադիոընկերությունների լրագրողները, լուսանկարիչներն ու տեսաձայնագրման օպերատորները (այսուհետ՝ լրագրող):

9. Սույն կարգի 8-րդ կետի պահանջները բավարարող յուրաքանչյուր լրատվամիջոցից կարող է հավատարմագրվել ոչ ավելի, քան չորս ներկայացուցիչ:

10. Չեն կարող հավատարմագրվել հեռուստաընկերությունների և ռադիոընկերությունների ոչ լրատվական-վերլուծական կամ երգիծական բնույթի հաղորդաշարերի, Երևանում թղթակցական կետեր չունեցող հեռուստաընկերությունների և ռադիոընկերությունների, հասարակական կազմակերպությունների, կուսակցությունների մամուլի ծառայությունների, մամուլի ակումբների, վերլուծական կենտրոնների, մանկապատանեկան, զվարճալի-ժամանցային, մարզական պարբերականների և հաշվառված, բայց վերջին երկու ամսում լույս չտեսած պարբերականների ներկայացուցիչները:

(լր. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

11. Հավատարմագրումն իրականացվում է հերթական նստաշրջանների գումարման ժամկետով, իսկ լրատվական գործունեություն իրականացնողի դիմումում ավելի պակաս ժամկետ նշվելու դեպքում՝ տվյալ ժամկետով:

12. Ազգային ժողովի նստաշրջանի ընթացքում լրացուցիչ հավատարմագրում կատարվում է, եթե զանգվածային լրատվամիջոցն սկսել է գործել նստաշրջանի ընթացքում, կամ լրատվամիջոցը հավատարմագրված լրագրողի փոխարեն այլ լրագրողի հավատարմագրելու մասին դիմում է ներկայացրել: Այս դեպքերում նոր լրագրողի հավատարմագրումն իրականացվում է սույն կարգի 5-րդ կետով սահմանված ընթացակարգով՝ նույն լրատվամիջոցի հավատարմագրված նախկին լրագրողի հավատարմագրման վկայականը հանձնելուց (եթե դա անհնար չէ) հետո:

13. Նստաշրջանի ընթացքում հավատարմագիրը կորցնելու դեպքում դրա փոխարեն տրվում է նոր հավատարմագիր՝ այդ մասին Աշխատակազմին գրավոր ծանուցելուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում:

14. Աշխատակազմը վարում է լրագրողների հավատարմագրման մատյան:

Լրագրողին (լրագրողներին) հավատարմագրելու համար լրատվական գործունեություն իրականացնողի դիմումն ստացվելուց հետո անմիջապես գրանցվում է հավատարմագրման մատյանում, որտեղ նշվում են նաև սույն կարգի 5-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները: Հավատարմագրման մատյանում գրանցվում են լրագրողին հավատարմագրելու կամ հավատարմագրումը մերժելու մասին գրառումը, դրա մասին լրատվական գործունեություն իրականացնողին պաշտոնական գրություն ուղարկելու օրը, հավատարմագրման ժամկետը, հավատարմագրման դադարեցման մասին նշումը, հավատարմագրման դադարեցման համառոտ հիմնավորումը և անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ: Հավատարմագրված լրագրողների ցուցակը

հանձնվում է Ազգային ժողովի Բաղրամյան պողոտայի անցագրային կետ (Բաղրամյան պողոտա N 5): Ցուցակում փոփոխությունները և լրացումները կատարվում են լրագրողների հավատարմագրման մատյանում կատարված գրառումներին համապատասխան՝ այդ գրառումները կատարվելուց անմիջապես հետո:

15. Սույն կարգի 5-րդ կետում նշված դիմումն ստանալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում, որոշում է ընդունվում լրագրողին հավատարմագրելու կամ նրա հավատարմագրումը մերժելու մասին: Այդ որոշման հիման վրա լրագրողների հավատարմագրման մատյանում կատարվում է գրառում: Այդ մասին Աշխատակազմը եռօրյա ժամկետում պաշտոնապես (գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով) տեղյակ է պահում լրատվական գործունեություն իրականացնողին: Հավատարմագրի ձևը հաստատում է Աշխատակազմի ղեկավարը:

(փոփ. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

16. Լրագրողի հավատարմագրումը մերժվում է, եթե՝

1) դիմումը ներկայացվել է հավատարմագրման համար սահմանված ժամկետից հետո.

2) լրատվական գործունեություն իրականացնողը չի բավարարում սույն կարգի 8-րդ կետի պահանջները.

3) առկա է սույն կարգի 10-րդ կետով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկը.

4) առկա է լրագրողի հավատարմագրումը դադարեցնելու՝ սույն կարգի 17-րդ կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերում նշված հիմքերից որևէ մեկը:

Եթե ներկայացված դիմումը չի պարունակում սույն կարգի 5-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները, այսինքն՝ առկա է ձևական սխալ, ապա Աշխատակազմը վերադարձնում է դիմումը՝ նշելով թույլ տրված թերությունը: Թույլ տրված թերությունները վերացվելու և եռօրյա ժամկետում կրկին ներկայացվելու դեպքում դիմումն ընդունված է համարվում ներկայացնելու սկզբնական օրը:

17. Հավատարմագրումը վաղաժամկետ դադարեցվում է, եթե՝

1) լրագրողը մահացել է, դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով ճանաչվել է մահացած, անհայտ բացակայող, անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ.

2) լրագրողի նկատմամբ նշանակվել է ազատությունից զրկելու հետ կապված պատիժ.

3) լրատվական գործունեություն իրականացնողը նախազգուշացվել է լրագրողի կողմից օրենքների պահանջները, Աշխատակազմի ներքին կարգապահական կանոնները, Ազգային ժողովի շենքում և հարակից տարածքներում գտնվող անձանց համար պարտադիր վարքագծի կանոններ սահմանող իրավական ակտերի պահանջները կամ սույն կարգի պահանջները խախտելու համար.

4) հավատարմագրումը դադարեցնելու մասին գրավոր դիմել է լրագրողին հավատարմագրման ներկայացրած լրատվական գործունեություն իրականացնողը.

5) դադարել է գործել լրագրողին հավատարմագրման ներկայացրած լրատվական գործունեություն իրականացնողը:

6) ի հայտ է եկել սույն կարգի 10-րդ կետում նշված հիմքերից որևէ մեկը:

Օրենքների պահանջները, Աշխատակազմի ներքին կարգապահական կանոնները, Ազգային ժողովի շենքում և հարակից տարածքներում գտնվող անձանց համար պարտադիր վարքագծի կանոններ սահմանող իրավական ակտերի պահանջները կամ սույն կարգի պահանջները խախտելու դեպքում Աշխատակազմը գրավոր նախազգուշացնում է լրատվական գործունեություն իրականացնող այն անձին, որի անունից հավատարմագրվել է լրագրողը:

Լրատվական գործունեություն իրականացնողն իրավունք ունի հավատարմագրումը վաղաժամկետ դադարեցված լրագրողի փոխարեն հավատարմագրման ներկայացնել ու այլ լրագրողի:

18. Օտարերկրյա պետության օրենսդրության հիման վրա գործող լրատվական գործունեություն իրականացնողի ներկայացուցիչ լրագրողի հավատարմագրման դադարեցման հիմք է նաև Հայաստանի Հանրապետությունում նրա հավատարմագրման դադարեցումը կամ հավատարմագրումից զրկելու մասին Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության կայացրած որոշումը:

19. Լրագրողի հավատարմագրման դադարեցման մասին ընդունվում է որոշում, որի մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր տեղյակ են պահվում լրագրողին հավատարմագրման ներկայացրած լրատվական գործունեություն իրականացնողը և այն լրագրողը (եթե հնարավոր է), որի հավատարմագրումը դադարեցվել է:

20. Հավատարմագրված լրագրողի մուտքն Ազգային ժողովի վարչական տարածք ազատ է արտահերթ և հերթական նստաշրջանների ընթացքում, ինչպես նաև ցանկացած օր անցկացվող այն միջոցառումների ընթացքում, որոնց մասին ծանուցել է Աշխատակազմը:

Ազգային ժողովի նստավայրում լրագրողն իր աշխատանքը կազմակերպում է «Զանգվածային լրատվության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին, սույն կարգին և Ազգային ժողովում սահմանված աշխատակարգի կանոններին համապատասխան:

(փոփ. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

21. Հավատարմագրված լրագրողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու լրատվության միջոցների համար նախատեսված տեղեկատվություն.

2) նախապես տեղեկացված լինելու Ազգային ժողովի միջոցառումների անցկացման մասին, մասնակցելու այդ միջոցառումներին, բացառությամբ դրանց դոնփակ լինելու դեպքերի.

3) հավատարմագրված այլ լրագրողների հետ ազատորեն, առանց որևէ խտրականության օգտվելու հավատարմագրված լրագրողների համար ստեղծված պայմաններից.

4) օգտվելու լրագրողների համար օրենքով սահմանված այլ իրավունքներից:

22. Հավատարմագրված լրագրողը պարտավոր է՝

1) հարգել Ազգային ժողովի պատգամավորների և Աշխատակազմի աշխատակիցների օրինական շահերը, պատիվն ու արժանապատվությունը.

2) չխոչընդոտել Ազգային ժողովի պատգամավորների, Ազգային ժողովի նիստերին ներկա գտնվող (մասնակցող) անձանց և Աշխատակազմի աշխատակիցների ծառայողական պարտականությունների կատարմանը.

3) Ազգային ժողովի տարածք մուտք գործելիս ներկայացնել հավատարմագիրը, Ազգային ժողովի վարչական տարածքում գտնվելու ընթացքում հավատարմագիրը կրել հագուստի վրա այնպես, որ այն լինի տեսանելի.

4) պահպանել օրենքների, Աշխատակազմի ներքին կարգապահական կանոնների, Ազգային ժողովի շենքում և հարակից տարածքներում գտնվող անձանց համար պարտադիր վարքագծի կանոններ սահմանող ակտերի և սույն կարգի պահանջները.

4.1) իր մասնագիտական գործունեությունն իրականացնել Ազգային ժողովի նստավայրում առանձնացված հատուկ տեղերում՝ նիստերի դահլիճի դիմաց գտնվող սրահում, օթյակում և Ազգային ժողովի այգում.

(լր. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

5) կատարել լրագրողների համար օրենքով սահմանված այլ պարտականություններ՝ հաշվի առնելով Ազգային ժողովի և Աշխատակազմի գործունեության առանձնահատկություններից բխող պահանջները.

6) պահպանել լրագրողների էթիկայի համընդհանուր կանոնները:

22.1. Ազգային ժողովի պատգամավորների աշխատասենյակներում լրագրողները կարող են մասնագիտական գործունեություն իրականացնել միայն պատգամավորների համաձայնությամբ:

(լր. 18.08.2021 ԱԺԽՈ-001-Լ)

23. Ազգային ժողովը և Աշխատակազմը՝

1) որևէ ձևով կամ եղանակով չեն կարող գրաքննություն իրականացնել լրագրողի մասնագիտական գործունեության նկատմամբ.

2) հավատարմագրված բոլոր լրագրողների համար ապահովում են ոչ խտրական պայմաններ.

3) չեն կարող խոչընդոտել լրագրողի օրինական գործունեությանը:

24. Հերթական և արտահերթ նստաշրջանների ընթացքում, ինչպես նաև հերթական և արտահերթ նստաշրջաններից դուրս ժամանակահատվածում Ազգային ժողովում լուսաբանման ենթակա միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով Աշխատակազմը չհավատարմագրված լրագրողներին կարող է տրամադրել անցագրեր:

25. Արտահերթ նստաշրջանների ընթացքում առաջացած հարաբերությունները կարգավորվում են դրան նախորդող հերթական նստաշրջանի համար ընդունված իրավական ակտերով: